

ZPRÁVY A OHLASY

Měsíčník novoměstského sboru

*Prosinec
2023*

ČESKOBRATRSKÁ
CÍRKEV EVANGELICKÁ
FARNÍ SBOR V NOVÉM MĚSTĚ NA MORAVĚ

*Ročník
XXII.*

Z prosincového (výjezdního) staršovstva

(dle zápisu J.Strnada)

Z minulých věcí – konventu, brigády, Lživé režimy II a večeru s hostem – se staršovstvu donesly jen dobré ohlasy.

Schválen přestup Libuše Žilkové z Bobrové z římskokatolické církve do našeho sboru a církve.

Rozděleny odměny zaměstnancům sboru, platy na rok 2024 budou stanoveny na příští schůzi.

Dále hovořeno o investicích na rok 2024.

Příprava možnosti přispět na chrámovou sbírku pomocí QR kódu – připravil Petr Hladík a graficky dotáhla Dana Ženatá (oběma děkujeme).

V sobotu dopoledne jsme pak mluvili o večeri Páně – pod vedením Daniela Ženatého – po biblickém a teologickém úvodu byla řeč o tom, jak sami večeri Páně prožíváme a přijímáme, jak se to v průběhu času měnilo. Mluveno také o možných změnách ve slavení večere Páně, schválíme na lednové schůzi.

Ondřej Ruml

Biblické hodiny – každý je zván

Biblické hodiny jsou evangelickým rodinným stříbrem – takřka druhé centrum života sboru vedle nedělních bohoslužeb, v zemědělských krajích pochopitelně omezené na dobu klidu od prací, přirozeně se scházející k besedám i nad Písmem. Zřetelně jsou „biblické“ poslední dobou v krizi, jádro nedělního slavení zůstává a ono druhé slábne (spolu také se studiem Bible. V souvislosti s klesající účastí mladších členů sboru na biblických hodinách si ale pořád připomínám poznámku kolegy Jana Plecháčka, který na nějaký čas opustil farářské povolání a po návratu vyprávěl, jaké to bylo žít životem „normálního“ člena sboru a jak je těžké se po návratu z práce, se ještě rozžehnat s rodinou a vyrazit do sboru na další aktivitu; jako faráři si toho máme být vědomí, kladl nám tehdy na srdce). Zároveň

toto má být reklama, ne omluva, proč biblické nejdu. Přesto je ale několik důvodů proč biblické mají smysl a proč k nim touto cestou ZVU.

Je to vzácné a milé společenství – ve Městě asi pět stálých účastníků a dalších možná deset, kteří chodí méně pravidelně, průměrná účast bývá necelých deset, v Bystřici se dává dohromady skupinka bystřických a divišovských (obojí zhruba v počtu tří až pěti). Venku většinou už ticho a tma a zima, uvnitř příjemně, teplo, soustředěné společenství. Po úvodní pobožnosti společně čteme z Písma, které pak komentuje farář (Dan Ženatý tento rok představuje Bibli v jejím celku, já pak probírám podobenství podle Matouše, tím pádem není žádnou komplikací přijít jen občas), většinou se daří rozproudit debatu, k tématu či k něčemu, co někdo přinese a vnese inspirován biblickým slovem Zpíváme, modlíme se. Někdy i v rámci nějakého druhého programu mluvíme ještě o něčem dalším. V Bystřici ve středu od 17.00 a v Novém Městě ve čtvrtek od 18.00. Přijďte!

Ondřej Ruml

Ohlédnutí za konventem

V sobotu 11. listopadu se sešel konvent Horáckého seniorátu. Vzhledem k tomu, že na programu nebyly žádné volby, vypadalo to zprvu na rychlý průběh. V souvislosti se zprávou o životě seniorátu zaznělo poděkování Draze Pešlové za práci v roli pastorační pracovnice, zazněla také otázka na změny počtu členů a členů s povinností platit salár.

Následně se však silně rozeznělo téma, které na programu nebylo, ale nějakou dobu je již otevřené a diskuse probíhají: Reforma seniorátů. Byla vznesena otázka, zda jsou sbory dostatečně informovány o stávající diskusi a právě projednávaném návrhu. Součástí aktuálního návrhu je totiž rozdělení Horáckého seniorátu tak, že se západní část spojí s větší částí současného Jihočeského seniorátu, východní část pak se seniorátem Brněnským. Diskuse na konventu se rozbíhala různými směry a dá se asi říci, že tím zrcadlila i povahu diskuse celocírkevní: Jsme stále ve fázi návrhů, naše pozornost často poutá překreslování map, hůře se nám uchopují obsahové argumenty a smysl celé reformy. (K aktuálním informacím se člověk dostane chvilku hledání přes google zadáním „reforma seniorátů“, případně skrze adresu:

<https://ustredicce.e-cirkev.cz/aktuality/on-line-konzultace-k-reforme-senioratu/>)

Mezi mnohými členy konventu rezonovala otázka, proč dělit něco, co je v zásadě funkční. V reakci na to zazněl postřeh, že by zřejmě bylo na samostatné téma, nakolik je náš seniorát opravdu funkční např. z hlediska návštěvnosti seniorátních akcí nebo vztahů mezi sbory. Téma bylo odloženo na čas po obědě, kdy bylo po pokračující diskusi přijato usnesení ve znění:

„Konvent Horáckého seniorátu deklaruje přání zachování stávajících hranic seniorátu s možným přiřazením sborů z okolních seniorátů, pokud to bude pro reformu seniorátů nutné. Bráníme se možnému rozdělení horáckého seniorátu, který nyní po mnohá desetiletí vytvořil a tvoří.“

Usnesení bylo přijato 19 hlasy z 34.

Ještě dopoledne zazněl další návrh podaný z pléna. Jeho záměrem bylo reagovat na usnesení synodu ohledně možnosti žehnání

stejnopohlavním párům, resp. vyslat signál, který by prezentoval recepci tohoto usnesení v Horáckém seniorátu. Diskusi se taktéž vyčlenil čas po obědě. Počtem 30 hlasů ze 34 přítomných pak bylo přijato následující usnesení:

„Synod bere na vědomí prohlášení konventu Horáckého seniorátu, které zní: S vděčností přijímáme rozhodnutí 1. zasedání 36. synodu (usnesení č. 30), že synod ČCE souhlasí s možností požehnání svazků osob stejného pohlaví, pokud o to požádají. Bereme vážně skutečnost, že v církvi ani v jednotlivých sborech nezaznívá v této věci jednotný hlas. Vážíme si tohoto rozhodnutí synodu a většinově se s ním ztotožňujeme. Respektujeme rozdílnost názorů a vážíme si bohatství naší církve v různorodosti. Je důležité, abychom mohli otevřeně diskutovat o našich přesvědčeních a zároveň si zachovali respekt k ostatním. Máme společné hodnoty, které nás spojují a věříme, že tato debata může posílit naši víru a jednotu.“

Bez velké diskuse bylo přijato ještě jedno usnesení z pléna, které připomíná práci konkrétních pracovníků církve, ve znění:

„Konvent Horáckého seniorátu vzpomíná na práci těch, kteří v tomto seniorátu působili a leccos dobrého zde vykonali. Konvent Horáckého seniorátu si vděčně připomíná svědomitou práci bratra faráře Lubomíra Kabíčka pro tento seniorát ve funkci seniora Horáckého seniorátu v letech 1989 - 2000. Při příležitosti 70. výročí ordinace žen si Horácký seniorát rovněž připomíná obětavou práci tří farešek, které ve zralém věku v tomto Horáckém seniorátu pracovaly a patřily k prvním ordinovaným kazatelkám. Byly to sestry (dle abecedy) doc..PhDr. Eva Melmuková, rozená Šašecí (Telč), Mgr. Eva Nechutová, roz. Peroutková (Humpolec a Strměchy) a Mgr. Jaroslava Soušková, roz. Špinarová (Opatov).“

Všechny předem připravované zprávy, hospodaření i rozpočty byly přijaty po několika málo vysvětlujících informacích. Nějaký čas byl věnován tématu církevních nemovitostí ve vztahu k aktivitám a snaze o rozvoj sborů. Jednání konventu však vévodila spíše témata vzešlá v síle okamžiku. Což může mít své klady i zápory. Nese nás však důvěra, že Duch Boží to vše dokáže směřovat a použít, jak potřebuje.

Daniel Matějka ml.

(zapisovatel konventu – psáno pro seniorátní zpravodaj)

Nadčasový Nečas

Letos uplynulo 135 let od narození Jaromíra Nečase (narozeného v Novém Městě na Moravě 17.11.1888), jeho jméno si můžeme připomenout vždy, když sestupujeme z náměstí po něm pojmenovanou ulicí a pozdvihneme oči k desce na jeho rodném domě. To jsem matně zaznamenal, ale až do letošního podzimu jsem o něm o moc víc nevěděl. Pravděpodobně to není váš případ, ale přesto povědomost o něm není veliká a nyní máme možnost dozvědět se o tomto docela významném rodáku našeho města ještě víc. V souvislosti s jeho výročím se totiž v listopadu (konkrétně v sobotu 18.) péčí dvou nenovoměstřáků – Viktora Žárského (otce člena našeho sboru Jakuba) a Petra Pazdery Payna konal seminář, který tohoto významného rodáka našeho města připomněl.

Čtyři přednášející přiblížili dobu i osobnost tohoto československého politika. Historik Libor Denk z Horáckého muzea připomněl

dobový kontext života našeho města v době přelomu 19. a 20. století a základní životní data Jaromíra Nečase (zřejmě katolického vyznání, to, že vystudoval techniku v Brně

a pak se ocitl v Haliči, kde se seznámil s prostředím a stal se tak propagátorem Ukrajiny u nás a vydal o tom několik brožur). Tomuto jeho „ukrajinskému“ odkazu se věnovala druhá přednáška – pracovníka Ministerstva zahraničních věcí, zabývajícího se Ukrajinou Davida Stulíka. Ten v té souvislosti mluvil až o nadčasovosti Jaromíra Nečase a především některých jeho podnětů právě k našemu vztahu k Ukrajině („Ukrajinu ke své škodě neznáme,“ psal Nečas už před

více než sto lety – „před válkou, za ní ani po ní“). Přitom s ní máme dost společného i třeba to, že víme, jaké to je, když Slovan úpí pod Slovanem (nebylo myšleno jen na Rusko, ale také na Polsko). V přednášce, ale také následné diskusi došlo i na současnost.

Třetí přednášející historik Pavel Dvořák nás na časové ose posunul do první republiky a jejích mýtů – masarykovských spojených se vznikem Československa ale hlavně mluvil o mýtu Mnichova, který podle něj asi byl pro zpracování tíže doby nutný, ale který podle něj především v petrifikaci nás coby oběti nese své nedobré ovoce až po dnes – i třeba v našem vztahu k Evropské unii (kterou stále nebereme za svou). V poslední přednášce příznačně nazvané „Mise do Paříže a do neštěstí“ sledoval historik Jan Cholínský závěr kariéry i života Jaromíra Nečase za války, jeho misi, kterou podnikl do Paříže v září 1939, aby tam z pověření Beneše nabídl prostřednictvím francouzských socialistů Německu územní ústupky. Cholínský konstatoval v zásadě vlastizrádnost této mise, více ji ale vyčítal prezidentu Benešovi; také proto, že se pokusil celou věc ututlat, nikdy se k ní nepřiznal a Nečase postupem času odstavil ze své exilové vlády, nejen kvůli tomu, ale taky taky kvůli Nečasově (prozíravé) kritice Benešova příklonu k Sovětskému svazu. Tragičnost Nečaso-va života potom dovršuje to, že se nedočkal konce války ani zadostiučinění, v anglickém exilu v lednu 1945 zemřel a jeho žena a dcera zahynuly v koncentračním táboře (Nečas z protektorátu uprchl roku 1940). Tento významný rodák byl členem Československé sociální demokracie, jejím poslancem a v letech 1935-1938 pak členem vlády jako ministr sociálních věcí. Působil také jako zástupce ČSR u Mezinárodního úřadu práce v Ženevě. Velmi aktivně se zapojil i do akcí na překonání světové hospodářské krize a usiloval o zmírnění nezaměstnanosti rozsáhlými investicemi, které měly vytvořit nová pracovní místa. Hodně energie věnoval modernizaci systému sociální péče. Vynikal i jako odborný publicista. Záznam celého semináře o něm je k vidění - <https://hm.nmnm.cz/zaznam-seminare-o-jaromiru-necasovi/>

Ondřej Ruml

Do třetice k ordinaci farářek v naší církvi

Dovolte ještě jednou se vrátit k podzimnímu výročí ordinace žen v naší církvi za farářky. Pár odstavců o ženách v církvi a duchovním úřadě v dějinách a ekuméně (s dovolením čerpám z materiálů sebraných Lýdií Mamulovou):

Ordinace žen v církvích ve světě – hnutí valdenských (dnes církev v Itálii), inspirované Petrem Valdéssem se objevilo ve 12. a 13. století a doložitelně mělo ženy za kazatelky. Ve Velké Británii cesta k rovnoprávnosti žen v protestantských denominacích začíná u britských kvakerů. V 17. století zakladatel kvakerského hnutí George Fox poprvé v historii křesťanství dovolil ženám konat úlohu pastorů. Ve druhé polovině 18. století John Wesley, vůdce reformačního hnutí mezi anglikány, který se stal zakladatelem Metodistické církve, měl příznivý vztah k aktivní roli žen v životě církve.

V souvislosti s probuzeneckým hnutím v USA kolem Charlese Finneye byla 15. září 1853 ordinována slečna Antoinette Brown (později vdaná Blackwell - *20.5.1825 +5.11.1921, kongregacionalistka, později unitářka) jako zvěstovatelka evangelia. Toto spíše entusiastické hnutí se odvolávalo na "ducha Písma", jemuž přece nemůže odporovat litera Bible, a soudilo se, že věc je možno rozhodnout pomocí Gal 3,28 ("V Kristu ani muž, ani žena..."). První ženou - kněžkou se pak v Anglikánské církvi stala Florence Li Tim-Oy - 25. ledna 1944 v Hongkongu.

Německá evangelická církev během válečných let získala svoji první a jedinou vikářku Luise Zornovou. Po unitářské společnosti se tak stala první (geograficky) českou církví, v níž působila žena jako ordinovaná duchovní. Zornová byla od roku 1931 ordinovanou vikářkou Hannoverské zemské církve, i když ale o tři roky později složila farářskou zkoušku, duchovní se nestala a sloužila napřed jako sociální pracovnice a později učitelka školy pro diakonky. V této pozici se v průběhu druhé světové války stala politicky neudržitelnou a církevní vedení ji zachránilo tím, že ji poslalo sloužit do protektorátu – zprvu do Chomutova, později do Kadaně (kde zůstala až do vysídlení českých Němců v roce 1946).

Pozdější situace v církvích ekumény: baptisté ženy ordinují. Metodisté (širší množství církví) – velkou většinou ženy ordinují. Presbyterni, reformované a luterské církve – někde dávají úplnou rovnost, jinde poskytují ordinaci, ale ne úřad samostatného faráře, jinde výpomocný úřad a ne ordinaci, jinde ani ordinaci ani úřad. Episkopální církev anglická – je na rozcestí, zatím odmítá ordinaci, ale připouští výpomocný úřad. Kongregacionalisté, remonstranti, kvakeři a Armáda spásy – nečiní rozdíly a staví ženy i na první místa. Pravoslavná církev má první úřad kazatelky na Volyni.

Nám do jisté míry dost blízké Nizozemí – 1929 ustavila první ženu farářkou luterská ortodoxní holandská církev; reformovaná církev r.1930 – plný úřad farářský. Švýcarsko – Synod reformované církve se jednomyslně usnesl ordinovat bohoslovky. V Curychu byly r. 1921 připuštěny nevdané ženy k úplné farářské službě. Sasko – 1932 zákon o připuštění žen k práci a službě farářské. Po roce 1970 získalo „ženské kněžství“ masový charakter v anglikánské a luterské církvi. První kněžky se nelegálně objevily i v církvi katolické. Skandinávie - ženy se staly biskupkami a od roku 2013 má švédská církev i svou první arcibiskupku.

Ondřej Ruml

Novoroční koncert 2024

Novoroční koncert 2024 se mimořádně uskuteční v kostele sv. Kunhuty v Novém Městě na Moravě. V neděli 7. ledna 2024 od 17:00 hodin na něm vystoupí smíšený pěvecký sbor Mimochodem pod vedením Marka Peňáze, s doprovodem sólistů: Vilém Cupák – sólo tenor, Tereza Oravcová – varhany, Kateryna Holub – harfa.

Smíšený pěvecký sbor Mimochodem se v našem sboru schází již rok. Sbormistrem je náš varhaník Marek Peňáz. Novoroční koncert tak bude přehlídkou jeho dosavadní roční práce, na kterou náš sbor dostal dotaci z Grantového systému ČCE na podporu diakonických a rozvojových projektů.

Vrcholem koncertu bude skladba Otčenáš Leoše Janáčka, napsaná pro pěvecký sbor, sólo tenor, varhany a harfu. Janáček Otčenáš koncipoval na základě pěti obrazů polského malíře Józefa Męciny-Krzesze: 1. Dělníci klečí v lese před křížem (Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvět' se jméno Tvé!), 2. Rodina u zemřelého dítěte (Bud' vůle Tvá jako v nebi tak i na zemi!), 3. Žně, hojná úroda, blíží se bouře (Chléb náš vezdejší dej nám dnes!), 4. Žalář a v něm vězeň (A odpust' nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim viníkům!), 5. Lupič se vlámá v noci do pokoje, Kristus chrání spící (Neuvod' nás v pokušení, ale zbav nás od zlého! Amen.).

Janáček touto skladbou vytvořil dílo, které dosud nemá obdoby v hudební literatuře podobného druhu.

Výtěžek ze vstupného podpoří Domov Pomněnka.

Srdečně vás zveme na

Novoroční koncert

v Kostele sv. Kunhuty
Nové Město na Moravě

neděle **7. ledna 2024** v 17:00 hodin

Vystoupí Novoměstský smíšený pěvecký sbor *Mimochodem*
pod vedením Marka Peňáze, Vilém Cupák – sólo tenor,
Tereza Oravcová – varhany, Kateryna Holub – harfa.

Zazní *Otčenáš* Leoše Janáčka, *Missa Brevis* Zdeňka Lukáše
a další skladby pro smíšený pěvecký sbor.

Výtěžek ze vstupného podpoří Domov Pomněnka.

Bohoslužby o svátcích

Neděle 24. prosince 4. adventní / Štědrý den

9.00 – NMnM – bohoslužby

14.00 – Nešpory – Bystřice n.P.

16.00 (posun času) – bohoslužby s dětským divadlem - Nové Město na Moravě

21.30 – štědrovečerní služby Boží – NMnM

Pondělí 25. prosince Boží hod vánoční

Bohoslužby s Večeří Páně

9.00 - Bystřice nad Pernštejnem

9.00 - Nové Město n.M.

10.45 – Blažkov

Neděle 31. prosince

7.50 – Bystřice nad Pern.

9.00 – Nové Město na Moravě

1. ledna 2024 – novoroční s VP

9.00 – Nové Město na Moravě

sváteční koncerty

8. prosince 18.00 – evangelický kostel NMnM – adventní koncert dětského pěveckého sboru Jitříčko

10. prosince 18.00 – kulturní dům NMnM - adventní koncert pro Pomněnku – Clarinet factory

7. ledna – 17.00 kostel sv. Kunhuty – novoroční koncert smíšeného pěveckého sboru Mimochoodem

DĚTSKÁ VÁNOČNÍ HRA
HLE, ZVĚSTUJI VÁM RADOST

24.12. 16:00

EVANGELICKÝ KOSTEL

NOVÉ MĚSTO NA MORAVĚ

Nevyžádané rukopisy se nevracejí. Do příspěvků není obsahově zasahováno.
Názory autorů příspěvků nejsou vždy totožné s názory redakce nebo Farního sboru
ČCE v Novém Město na Moravě. Za obsah jednotlivých příspěvků odpovídají
jejich autoři.

©Zprávy a ohlasy

Měsíčník novoměstského sboru ČCE

Pro vnitřní potřebu vydává:

Farní sbor Českobratrské církve evangelické

Křenkova 151

592 31 Nové Město na Moravě

tel. 566 616 244, IČ 43378854

e-mail: nmm@evangnet.cz

Číslo sborového účtu: 253070437/0600

K tisku připravil Slávek Žilka – e-mail: slavek.zilka@atlas.cz